

RAPPORT 2006/303, NATIONALE OMBUDSMAN, 5 SEPTEMBER 2006

Samenvatting	1
Klacht	2
Beoordeling	2
Conclusie	11
Onderzoek	11
Bevindingen	12
Achtergrond	13

SAMENVATTING

Verzoeker was op grond van een beschikking van de rechtbank maandelijks kinderalimentatie verschuldigd aan zijn ex-echtgenote. Het LBIO nam op een gegeven moment op verzoek van de ex-echtgenote de inning van de kinderalimentatie over. Verzoeker klaagde er onder meer over dat het LBIO beslag had laten leggen op een aantal van zijn bankrekeningen, terwijl er andere incassomaatregelen mogelijk waren die verzoekers bedrijfsuitoefening niet direct in gevaar zouden hebben gebracht. De Nationale ombudsman overwoog dat voorop moest worden gesteld dat beslaglegging, op welke wijze dan ook, immer nadelige gevolgen heeft voor degene die het betreft. Zulks is aan beslaglegging immers inherent. Welke wijze van beslaglegging als minst nadelig wordt ervaren is bovendien subjectief, aangezien dit afhankelijk zal zijn van de persoonlijke omstandigheden van de beslagene. De Nationale ombudsman betrok in zijn oordeel ook het gegeven dat de wetgever blijkens artikel 1:408 tweede lid van het BW een groot belang hecht aan voldoening van verschuldigde kinderalimentatie. Gelet mede op het feit dat verzoeker als zelfstandige werkzaam was waardoor loonbeslag of beslag op een uitkering niet mogelijk was, was de Nationale ombudsman van oordeel dat het leggen van multi-bankbeslag in het onderhavige geval niet dermate bezwarend was dat daarmee door het LBIO in strijd met het evenredigheidsvereiste was gehandeld. De Nationale ombudsman achtte de onderzochte gedraging "behoorlijk".

Verder: beslaglegging ondanks vermeende mondelinge overeenkomst, beslaglegging ondanks voorstel voor afbetaling, pas op laat tijdstip overgaan tot opheffing van het beslag.

KLACHT

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (verder: het LBIO) op 28 februari 2005 is overgegaan tot het doen leggen van beslag op een aantal bankrekeningen van hem en zijn kinderen.

Hij klaagt er met name over dat het LBIO dit beslag heeft gelegd:

- terwijl er volgens verzoeker sprake was van een mondelinge overeenkomst tussen hemzelf en het LBIO dat het LBIO geen incassomaatregelen tegen hem zou nemen in afwachting van de behandeling van het hoger beroep tegen de beschikking van de rechtbank te Dordrecht van 20 oktober 2004;
- met als reden dat verzoeker een betalingsregeling met de deurwaarder niet was nagekomen, terwijl hem niets bekend was over een dergelijke betalingsregeling;
- terwijl er andere incassomaatregelen mogelijk waren die verzoekers bedrijfsuitoefening naar zijn zeggen niet direct in gevaar zouden hebben gebracht.

Tot slot klaagt verzoeker erover dat het LBIO pas op 14 maart 2005 is overgegaan tot het doen opheffen van het beslag, terwijl zijn advocaat en de advocaat van zijn ex-echtgenote al vanaf 3 maart 2005 verscheidene malen hier om hadden gevraagd.

BEOORDELING

Algemeen

1. De rechtbank te Dordrecht bepaalde bij beschikking van 23 mei 2001 dat verzoeker kinderalimentatie diende te betalen voor elk van zijn twee kinderen ter hoogte van € 125 per kind per maand. Verzoeker stelde hiertegen hoger beroep in. Het gerechtshof te Den Haag bepaalde de door verzoeker te betalen kinderalimentatie bij beschikking van 12 februari 2003 op € 180 per kind, per maand.

2. De ex-echtgenote van verzoeker (hierna: ontvangstgerechtigde) verzocht het LBIO op 28 oktober 2003 de inning van de onderhoudsbijdrage over te nemen omdat verzoeker volgens haar niet voldeed aan zijn betalingsverplichting. Het LBIO stelde verzoeker hiervan bij brief van 12 november 2003 in kennis.

3. Het LBIO stelde verzoeker vervolgens bij brief van 16 december 2003 ervan op de hoogte dat het LBIO gevolg zou geven aan het incassoverzoek van de ontvangstgerechtigde en dat de achterstand in verzoekers betalingen over de periode van oktober tot en met december 2004 was bepaald op € 605. Bij brief van 18 december 2003 verzocht de raadsman van verzoeker het LBIO de incasso evenwel op te schorten in verband met het voornemen van verzoeker om bij de rechtbank te Dordrecht een

verzoekschrift tot wijziging van de vastgestelde kinderalimentatie in te dienen. Het LBIO liet hierop weten dat hiertoe eerst een kopie van een ingediend verzoekschrift tot wijziging aan het LBIO diende te worden opgestuurd.

4. Het LBIO gaf op 4 maart 2004 een incasso-opdracht aan de deurwaarder. Het LBIO stelde verzoeker van deze opdracht bij brief van 15 juli 2004 op de hoogte. Op 13 augustus 2004 stelde de deurwaarder het LBIO ervan in kennis dat de inning van de onderhoudsbijdrage was uitgesteld in verband met de behandeling door de rechtbank te Dordrecht op 3 september 2004 van het inmiddels door verzoeker ingediende verzoekschrift tot nihilstelling van de alimentatieverplichting.

5. Bij brief van 25 oktober 2004 vroeg de ontvangstgerechtigde het LBIO naar de stand van zaken en legde zij een kopie van de uitspraak van de rechtbank te Dordrecht van 20 oktober 2004 over, welke uitspraak inhield dat de door verzoeker te betalen bijdrage met ingang van 20 oktober 2004 op nihil werd gesteld.

6. Op 27 oktober 2004 deelde het LBIO verzoeker mede dat de rechtbank de onderhoudsbijdrage weliswaar per 20 oktober 2004 op nihil had gesteld, doch dat er nog sprake was van een achterstand in betalingen en dat het LBIO de deurwaarder had verzocht de achterstand in betalingen bij verzoeker te verhalen. De achterstand bedroeg tot en met 19 oktober 2004 € 4.506,88. Het LBIO deed hiervan eveneens mededeling aan de deurwaarder.

7. Op 24 november 2004 stuurde de deurwaarder verzoeker een inkomstenformulier met het verzoek, althans de sommatie, deze ingevuld terug te sturen.

8. Op 9 december 2004 diende de ontvangstgerechtigde hoger beroep in tegen de beschikking van de rechtbank te Dordrecht van 20 oktober 2004.

9. Op 16 februari 2005 stelde de deurwaarder het LBIO ervan op de hoogte dat verzoeker een betalingsregeling niet nakwam en dat op korte termijn beslag zou worden gelegd op de vermoedelijke bankrekening van verzoeker. Op 1 maart 2005 werd aan verzoeker een exploit betekend waarin mededeling werd gedaan van de beslaglegging op rekeningen bij de Fortis bank, de ABN AMRO bank en de ING bank.

10. Bij faxberichten van 3 en 10 maart 2005 deelde de advocaat van de ontvangstgerechtigde aan het LBIO mee dat haar cliënte het bankbeslag gelegd onder de ABN AMRO bank niet wenste voort te zetten.

11. Bij faxbericht van 14 maart 2005 verzocht de advocaat van de ontvangstgerechtigde het LBIO opnieuw het bankbeslag op te heffen aangezien zij door verzoeker in ernstige mate zou zijn bedreigd.

12. Op 14 maart 2005 verzocht het LBIO de deurwaarder het bankbeslag zo spoedig mogelijk op te heffen.

I. Ten aanzien van het nemen van incassomaatregelen ondanks een mondelinge overeenkomst tot opschorting

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het LBIO op 28 februari 2005 beslag heeft laten leggen op een aantal bankrekeningen van hem en zijn kinderen, terwijl er volgens verzoeker sprake was van een mondelinge overeenkomst tussen hemzelf en het LBIO dat het LBIO geen incassomaatregelen tegen hem zou nemen in afwachting van de behandeling van het hoger beroep tegen de beschikking van de rechtbank te Dordrecht van 20 oktober 2004. Verzoeker voerde hiertoe onder meer aan dat alleen al uit het feit dat de zaak door het LBIO op 4 maart 2004 aan de deurwaarder was overgedragen, terwijl deze eerst op 28 februari 2005 tot beslaglegging overging, kon worden afgeleid dat deze afspraak er kennelijk wel is geweest.

2. In reactie hierop bracht de directeur van het LBIO naar voren dat door verzoeker geen datum was genoemd waarop een dergelijke toezegging door een medewerker van het LBIO zou zijn gedaan. Ook in de telefoonnotities van het LBIO was een dergelijke mondelinge afspraak niet terug te vinden. Het LBIO wees er voorts op dat tijdelijke opschorting van de inning gedurende een gerechtelijke procedure normaliter enkel plaatsvindt indien een ontvangstgerechtigde hiervoor toestemming geeft. De ontvangstgerechtigde wordt daarbij eerst om toestemming verzocht op het moment dat het LBIO een kopie ontvangt van het verzoekschrift waarmee wordt aangetoond dat een procedure daadwerkelijk aanhangig is gemaakt. Een dergelijk verzoekschrift had het LBIO niet van verzoeker ontvangen. Voorts voerde het LBIO aan dat, hoewel de ontvangstgerechtigde bekend was met de overdracht aan de deurwaarder voor inning van alimentatie, ook zij het LBIO nooit te kennen had gegeven dat er een afspraak was om gedurende de hoger beroepsprocedure de inning stil te leggen. Integendeel, zij belde het LBIO zelfs enkele malen op om naar de voortgang van de inning te vragen. De directeur van het LBIO achtte het op grond van het bovenstaande niet aannemelijk dat er een mondelinge afspraak tussen verzoeker en het LBIO was gemaakt om de inning tot gedurende de procedure in hoger beroep op te schorten. De directeur van het LBIO liet weten de klacht op dit punt dan ook ongegrond te achten.

Beoordeling

3. Teneinde te kunnen beoordelen of het LBIO - zoals door verzoeker wordt gesteld - ondanks een tussen verzoeker en het LBIO gemaakte afspraak om incassomaatregelen gedurende de procedure in hoger beroep op te schorten toch tot beslaglegging is overgegaan, dient primair te worden onderzocht of een dergelijke afspraak daadwerkelijk is gemaakt.

4. De lezingen van verzoeker en het LBIO staan op dit punt tegenover elkaar. De Nationale ombudsman ziet reden de lezing van het LBIO in dezen meer aannemelijk te achten. De reden hiervoor is als volgt.

5. De Nationale ombudsman stelt voorop dat de door verzoeker op dit punt verstrekte informatie weinig specifiek is. Door hem is niet aangegeven waaruit kan worden opgemaakt dat een dergelijke mondelinge afspraak met het LBIO is gemaakt. Verzoeker noemt ook geen datum waarop die toezegging aan hem zou zijn gedaan. Bovendien kan de Nationale ombudsman de stelling van verzoeker dat het bestaan van die afspraak alleen al blijkt uit de omstandigheid dat de zaak op 4 maart 2004 aan de deurwaarder is overgedragen terwijl deze eerst op 28 februari 2005 tot beslaglegging is overgegaan, niet volgen. Nu de klacht van verzoeker er op ziet dat het LBIO hangende de procedure in hoger beroep tot incassomaatregelen is overgaan, kan verzoeker een dergelijke afspraak immers pas na 20 oktober 2004, zijnde de datum van de uitspraak van de rechtbank Dordrecht waartegen de ontvangstgerechtigde hoger beroep heeft ingesteld, met het LBIO hebben gemaakt. Dat in de periode daaraan voorafgaand niet eerder incassomaatregelen zijn genomen, valt blijkens de overgelegde correspondentie (mede) te verklaren door het feit dat verzoeker bij de rechtbank te Dordrecht een verzoek tot wijziging van de alimentatie had ingediend, welk verzoekschrift door de rechtbank op de zitting van 3 september 2004 is behandeld. De deurwaarder had het LBIO mee gedeeld in verband met die procedure het dossier van verzoeker aan te houden.

6. De Nationale ombudsman neemt daarbij voorts in overweging dat een notitie van het (telefoon)gesprek dat verzoeker zou hebben gevoerd met het LBIO ontbreekt, terwijl het LBIO van een aantal andere met betrekking tot deze zaak gevoerde gesprekken notities heeft gemaakt en overgelegd. Bovendien heeft de ontvangstgerechtigde, hoewel zij bekend was met de overdracht van de inning aan de deurwaarder, het LBIO niet te kennen gegeven dat er een afspraak was om gedurende de procedure in hoger beroep de inning op te schorten. Gebleken is juist dat zij enkele malen bij het LBIO heeft geïnformeerd naar de voortgang van de inning.

7. De Nationale ombudsman merkt ten slotte op dat door de raadsman van verzoeker op 18 december 2003 een verzoek tot opschorting van de inning is gedaan, doch dat dit blijkens de stukken betrekking had op het voornemen van verzoeker een verzoek tot nihilstelling van zijn alimentatieverplichting bij de rechtbank te Dordrecht in te dienen, welk wijzigingsverzoek uiteindelijk eerst in september 2004 door de rechtbank is behandeld. Uit het onderzoek is niet gebleken dat na de beschikking van de rechtbank Dordrecht van 20 oktober 2004 eveneens een verzoek tot opschorting gedurende het door verzoeker ingediende hoger beroep is gedaan.

8. De Nationale ombudsman gaat er op grond van het bovenstaande van uit dat tussen verzoeker en het LBIO geen afspraak heeft bestaan tot opschorting van incassomaatregelen. De Nationale ombudsman komt daardoor niet toe aan de beoordeling van de vraag of het LBIO ondanks een met verzoeker gemaakte afspraak tot opschorting van incassomaatregelen toch tot beslaglegging is overgegaan.

De klacht mist hiermee feitelijke grondslag.

II. Ten aanzien van de beslaglegging

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de tweede plaats over dat het LBIO tot beslaglegging is overgegaan met als reden dat hij een betalingsregeling met de deurwaarder niet was nagekomen, terwijl hem echter niets bekend was over een dergelijke betalingsregeling.

2. Uit het onderzoek is het volgende gebleken.

Op 24 november 2004 zond de deurwaarder aan verzoeker een inkomstenformulier met het verzoek om dit ingevuld te retourneren. Verzoeker stelde zijn inkomstgegevens door zijn boekhouder te hebben laten opmaken. Verzoeker verzond deze gegevens vervolgens op 10 december 2004 aan de deurwaarder. De deurwaarder liet weten op 3 december 2004 een brief aan verzoeker te hebben gestuurd waarin verzoeker werd meegedeeld dat in verband met de hoogte van de schuld niet akkoord kon worden gegaan met een door verzoeker voorgestelde afbetalingsregeling van € 50 per maand. Bij brief van 14 december 2004 deelde de deurwaarder aan het LBIO mee dat hij de door verzoeker voorgestelde betalingsregeling van € 50 per maand had afgewezen omdat het voorstel niet in verhouding tot de schuld stond. De deurwaarder deelde het LBIO in die brief voorts mee dat hij verzoeker had meegedeeld dat deze minimaal een bedrag van € 100 per maand moest betalen en dat de eerste betaling uiterlijk 2 januari 2005 diende te geschieden. Verzoeker verklaarde de brief van de deurwaarder van 3 december 2004 niet te hebben ontvangen. De deurwaarder liet weten vervolgens op 27 januari 2005 een brief aan verzoeker te hebben verzonden waarin hij verzoeker meedeelde de volgende termijnbetaling graag per omgaande tegemoet te zien. Verzoeker verklaarde deze brief van de deurwaarder evenmin te hebben ontvangen. Hij stelde geen bericht meer te hebben ontvangen van de deurwaarder, totdat hem werd bericht dat er bankbeslag werd gelegd. Verzoeker stelde in reactie op zijn verzoek daartoe pas op 2 maart 2005 kopieën van de brieven van 3 december 2004 en 27 januari 2005 te hebben ontvangen.

3. In reactie op deze klacht liet de directeur van het LBIO weten dat uit de correspondentie met de deurwaarder, waaronder de brief van 3 december 2004 en de brief van de deurwaarder aan verzoeker van 27 januari 2005, kon worden opgemaakt dat de deurwaarder wel had gereageerd op een betalingsvoorstel van verzoeker en hem bovendien had gerappelleerd de betalingen te voldoen. Indien een betalingsregeling niet stipt wordt nagekomen, zal deze als vervallen worden beschouwd en is het restantverschuldigde ineens geheel opeisbaar. In dat geval kunnen zonder nadere waarschuwing verdere maatregelen worden genomen, aldus de directeur. De directeur van het LBIO acht de klacht op dit punt ongegrond.

Beoordeling

4. Het redelijkheidvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit vereiste impliceert dat het LBIO alleen tot beslaglegging mag overgaan indien de onderhoudsplichtige niet aan zijn betalingsverplichting voldoet en er redelijkerwijs geen minder ingrijpende wijze van invordering mogelijk is.

5. Uit de brief van de deurwaarder van 3 december 2004 kan naar het oordeel van de Nationale ombudsman in redelijkheid worden afgeleid dat verzoeker aan de deurwaarder een afbetalingsregeling had voorgesteld van € 50 per maand. Dit blijkt bovendien ook uit de brief van de deurwaarder gericht aan het LBIO van 14 december 2004 waarin het LBIO er door de deurwaarder van op de hoogte wordt gesteld dat verzoeker een aflossingsregeling van € 50 per maand had voorgesteld, dat de deurwaarder dit voorstel echter had afgewezen en dat aan verzoeker was meegedeeld dat de eerste betaling van € 100 per maand uiterlijk 2 januari 2005 binnen moest zijn. Verzoeker is met de brief van de deurwaarder van 27 januari 2005 in de gelegenheid gesteld alsnog aan zijn betalingsverplichting te voldoen.

6. Verzoeker stelt zowel de brief van 3 december 2004 als de brief van 27 januari 2005 niet te hebben ontvangen, tengevolge waarvan hij niet op de hoogte was van een betalingsregeling van € 100 per maand.

7. De Nationale ombudsman acht de lezing van verzoeker dat hij niet op de hoogte was van een voorstel voor een betalingsregeling onvoldoende aannemelijk. De Nationale ombudsman overweegt daartoe als volgt.

Door het LBIO zijn in het kader van het onderzoek zowel de brief van 3 december 2004 als de brief van 27 januari 2005 in kopie aan de Nationale ombudsman overgelegd. Deze brieven maken deel uit van het dossier. Voorts is komen vast te staan dat verzoeker alle andere in deze zaak door de deurwaarder en het LBIO aan hem verzonden brieven wél heeft ontvangen. Het lijdt daarom twijfel dat juist deze, en alleen deze, brieven niet door hem zouden zijn ontvangen. Bovendien is niet gesteld noch gebleken dat verzoeker in die periode enige betaling heeft verricht overeenkomstig het door hem gedane voorstel van € 50 per maand.

Op grond van het bovenstaande gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat verzoeker ervan op de hoogte was, of in redelijkheid had moeten zijn, dat er een voorstel lag voor een afbetaling, hetwelk hij diende na te komen.

8. Indien en voor zover zou moeten worden aangenomen dat verzoeker de brief van de deurwaarder van 3 december 2004 noch de brief van 27 januari 2005 heeft ontvangen, had het naar het oordeel van de Nationale ombudsman op de weg van verzoeker gelegen om met de deurwaarder contact op te nemen, nu verzoeker op 10 december 2004 zelf het inkomstenformulier aan de deurwaarder had opgestuurd en derhalve op grond daarvan een tegenbericht van de deurwaarder had mogen verwachten.

9. Nu verzoeker niet tot (enige) betaling is overgegaan, mocht het LBIO via de deurwaarder tot beslaglegging overgaan. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het LBIO hiermee niet in strijd met het redelijkheidvereiste heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Ten aanzien van het leggen van beslag door het LBIO terwijl er andere incassomaatregelen mogelijk waren

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in de derde plaats over dat het LBIO beslag heeft gelegd op een aantal bankrekeningen van hem en zijn kinderen terwijl er andere incassomaatregelen mogelijk waren die verzoekers bedrijfsuitoefening naar zijn zeggen niet direct in gevaar zouden hebben gebracht. Verzoeker voerde aan dat het LBIO beslag had kunnen leggen op de inboedel van zijn woning of op zijn woning zelf.

2. In reactie hierop deelde de directeur van het LBIO mee dat de keuze voor het beslag gebaseerd is op de mogelijkheden die een deurwaarder voorhanden heeft en de mogelijke opbrengsten van deze maatregel. Door de deurwaarder is gekozen voor het leggen van een multi-bankbeslag. Het LBIO stelde dat nadelige gevolgen van een beslag (zoals deze ook kunnen ontstaan bij andere vormen van beslag) onvermijdelijk zijn. Verzoeker was bovendien te kennen gegeven dat hij weer toegang tot zijn bankrekeningen zou kunnen krijgen, wanneer hij de bank zou verzoeken versneld een bankverklaring af te geven. Het LBIO achtte de overwegingen van de deurwaarder om tot multi-bankbeslag over te gaan niet onredelijk. De directeur van het LBIO acht de klacht van verzoeker op dit punt ongegrond.

3. Verzoeker stelde in reactie hierop dat het weinig zin had om versneld een bankverklaring te vragen, aangezien de bankrekeningen van de kinderen op dat moment reeds waren aangetast en het saldo van de rekeningen op dat moment bovendien negatief was omdat het beslag met terugwerkende kracht tot 28 februari 2005 was gelegd.

Beoordeling

4. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Het bestuursorgaan moet bij de belangenafweging in het licht van de realisering van zijn doelstelling anticiperen op de gevolgen van zijn handelen voor de burgers en uit dat oogpunt de voor de burgers minst bezwarende handelwijze kiezen. Dit vereiste impliceert dat het LBIO bij het (doen) overgaan tot executie die wijze van invordering kiest die voor een burger het minst nadelig is, terwijl tevens de belangen van de crediteur bij een voorspoedige inning in het oog moeten worden gehouden.

5. Uit het hiervoor onder II overwogene is gebleken dat het LBIO gerechtigd was over te gaan tot het laten leggen van beslag nu verzoeker de door hem verschuldigde betalingen niet tijdig had verricht en nu er geen sprake van was dat verzoeker een betalingsregeling stipt nakwam.

6. Voorop gesteld dient te worden dat beslaglegging, op welke wijze dan ook, immer nadelige gevolgen heeft voor de degene die het betreft. Zulks is aan beslaglegging immers inherent. Welke wijze van beslaglegging als minst nadelig wordt ervaren is bovendien subjectief, aangezien dit afhankelijk zal zijn van de persoonlijke omstandigheden van de beslagene.

7. De Nationale ombudsman betreft in zijn oordeel ook het gegeven dat de wetgever een groot belang heeft gehecht aan voldoening van verschuldigde kinderalimentatie. Dit blijkt (mede) uit het feit dat een ontvangstgerechtigde op grond van artikel 1:408, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek (BW) (zie Achtergrond) het LBIO kan verzoeken de invordering van de onderhoudsgelden op zich te nemen. De Nationale ombudsman acht het gelet op dat belang niet onredelijk dat door de deurwaarder wordt gekeken naar de mogelijke opbrengsten van verschillende vormen van beslaglegging.

8. Uit de overgelegde stukken is de Nationale ombudsman gebleken dat verzoeker op het moment dat de deurwaarder tot het leggen van beslag wilde overgaan als zelfstandige werkzaam was. Loonbeslag of beslag op een uitkering was op dat moment derhalve niet mogelijk. Gelet daarop en op het belang van voldoening van kinderalimentatie voor de ontvangstgerechtigde, is de Nationale ombudsman van oordeel dat het leggen van een multi-bankbeslag in het onderhavige geval niet dermate bezwarend was dat daarmee door het LBIO in strijd met het evenredigheidsvereiste is gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het eerst op 14 maart 2005 opheffen van het beslag

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ten slotte over dat het LBIO pas op 14 maart 2005 is overgegaan tot het doen opheffen van het beslag, terwijl zijn advocaat en de advocaat van zijn ex-echtgenote hierom al vanaf 3 maart 2005 verscheidene malen hadden gevraagd. Verzoeker voerde hiertoe aan dat de raadsman van de ontvangstgerechtigde op 3 maart 2005 om opheffing van het bankbeslag verzocht met als reden dat er sprake zou zijn van een misverstand tussen verzoeker en het LBIO.

2. In reactie hierop liet het LBIO weten deze klacht van verzoeker ongegrond te achten. Het LBIO voerde daartoe aan dat de advocaat van de ontvangstgerechtigde het LBIO per fax op 3 maart 2005 had verzocht om het bankbeslag op te heffen, aangezien er sprake zou zijn van een misverstand tussen het LBIO en verzoeker. Het LBIO zag in deze fax

echter geen reden om direct tot stopzetting van het bankbeslag te besluiten. Naast het feit dat er geen reden werd vermeld in de fax dat stopzetting zou rechtvaardigen, diende het LBIO naast de achterstallige kinderalimentatie tevens opslag- en deurwaarderskosten te incasseren. Het direct stopzetten van het bankbeslag zou betekenen dat geen resultaten geboekt zouden worden, maar enkel kosten zouden worden gemaakt. Het LBIO achtte dit geen gewenste situatie. Het LBIO verklaarde voorts dat de advocaat van de ontvangstgerechtigde op 10 maart 2005 berichtte dat er geen beslag mocht worden gelegd op de bankrekeningen van verzoeker aangezien het om de spaarrekeningen voor de kinderen zou gaan. Op 14 maart 2005 berichtte de advocaat dat dringend tot stopzetting van bankbeslag moest worden overgegaan aangezien verzoeker de ontvangstgerechtigde met de dood zou hebben bedreigd. Daarop is op 14 maart 2005 alsnog besloten het bankbeslag - enkel om die reden - op te heffen. Het LBIO stelde dat het LBIO het bankbeslag tot die datum op terechte gronden heeft aangehouden.

Beoordeling

3. Het redelijkheidsvereiste houdt in - zoals hiervoor onder I.1 reeds vermeld - dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit vereiste impliceert dat het LBIO bij een te nemen beslissing op een verzoek tot opheffing van het gelegde beslag het belang van de verzoeker bij opheffing van het multi-bankbeslag afweegt tegen het belang van de ontvangstgerechtigde bij inning van de onderhoudsgelden en dat de uitkomst daarvan niet onredelijk is.

4. De Nationale ombudsman merkt ten eerste op dat het LBIO op grond van artikel 408, tweede lid, boek 1 BW (zie Achtergrond) op verzoek van een ontvangstgerechtigde de invordering van de onderhoudsgelden op zich neemt. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit bureau. De overhandiging daarvan machtigt het LBIO tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie. Vanaf het moment dat het LBIO de invordering van de onderhoudsgelden op verzoek van de ontvangstgerechtigde op zich heeft genomen, is het LBIO derhalve verantwoordelijk voor de inning van de (achterstallige) onderhoudsgelden. Op grond van het zesde lid van genoemd artikel eindigt de invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt slechts indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het LBIO. Dat een advocaat van de ontvangstgerechtigde het LBIO op een gegeven moment verzoekt tot opheffing van het gelegde bankbeslag over te gaan, wil derhalve niet zeggen dat het LBIO aan een dergelijk verzoek terstond gevolg dient te geven. De Nationale ombudsman acht het niet onredelijk dat het LBIO alvorens op een dergelijk verzoek in te gaan enig onderzoek wil verrichten teneinde tot een zorgvuldig besluit daarover te kunnen komen.

5. Hierbij komt in dit geval de overweging van het LBIO dat niet direct tot opheffing van het bankbeslag is overgegaan, nu door verzoeker naast de verschuldigde alimentatie ook opslagkosten en deurwaarderskosten dienden te worden voldaan. Op grond van artikel 408, tiende lid jo derde lid, boek 1 BW (zie Achtergrond) strekt een betaling door de

onderhoudsplichtige immers in de eerste plaats in mindering van de kosten van invordering, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente.

6. Op grond van het bovenstaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO door het beslag eerst op 14 maart 2005 - na de mededeling dat de ontvangstgerechtigde door verzoeker met de dood zou zijn bedreigd - op te heffen niet in strijd met het redelijkheidvereiste heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

7. De Nationale ombudsman merkt nog op dat verzoeker door het LBIO op 14 maart 2005 telefonisch op de mogelijkheid is gewezen het beslag versneld op te laten heffen door een verklaring van zijn bankinstelling te vragen waarin wordt verklaard dat het om spaarrekeningen van zijn kinderen zou gaan. Dat verzoeker hiertoe niet wilde overgaan is zijn keuze, doch kan naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet aan het LBIO worden tegengeworpen.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda is niet gegrond.

ONDERZOEK

Op 28 juli 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer P. te Oud-Beijerland, met een klacht over een gedraging van Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directie van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld. In het kader van het onderzoek werd de directie van het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Noch de directie van het LBIO noch verzoeker gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 26 juli 2005;
2. Een brief van verzoeker van 22 augustus 2005, met bijlagen;
3. Reactie van de directeur van het LBIO van 15 december 2005, met bijlagen waaronder kopieën van:
 - een brief van 24 november 2004 van de deurwaarder aan verzoeker met het verzoek om een inkomstenverklaring in te vullen dan wel het openstaande bedrag ineens te betalen;
 - een brief van 3 december 2004 van de deurwaarder aan verzoeker waarin wordt aangegeven niet akkoord te kunnen gaan met een afbetalingsregeling van € 50 per maand;
 - een brief van 14 december 2004 van de deurwaarder aan het LBIO waarin wordt meegedeeld dat de door verzoeker voorgestelde betalingsregeling van € 50 per maand is afgewezen en dat aan verzoeker is meegedeeld dat de betaling van € 100 per maand uiterlijk 2 januari 2005 binnen moet zijn;
 - een brief van 27 januari 2005 van de deurwaarder aan verzoeker waarin hem wordt verzocht per omgaande de termijnbetaling te verrichten;
 - twee faxberichten van 3 en 10 maart 2005 van de advocaat van de ontvangstgerechtigde aan het LBIO waarin opheffing van het bankbeslag wordt verzocht;
 - een faxbericht van 14 maart 2005 van de advocaat van de ontvangstgerechtigde met nogmaals het verzoek tot opheffing van het bankbeslag over te gaan aangezien zij door verzoeker in ernstige mate zou zijn bedreigd;
4. Reactie van verzoeker van 6 februari 2006.

BEVINDINGEN

Zie onder Beoordeling.

ACHTERGROND

Burgerlijk Wetboek

Artikel 408, eerste boek

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorg en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

(...)

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

(...)

10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente."